

2025/1267

27.6.2025

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2025/1267

z dnia 24 czerwca 2025 r.

w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Arabskiej Republice Egiptu

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Stosunki między Unią a Arabską Republiką Egiptu (zwaną dalej „Egiptem”) są rozwijane w ramach Układu eurośródziemnomorskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony a Arabską Republiką Egiptu z drugiej strony ⁽²⁾ (zwanego dalej „układem o stowarzyszeniu”), obowiązującego od 2004 r. Na dziewiątym posiedzeniu Rady Stowarzyszenia UE–Egipt, ustanowionej na mocy układu o stowarzyszeniu, 19 czerwca 2022 r. Unia i Egipt przyjęły najnowsze Priorytety partnerstwa UE–Egipt na lata 2021–2027 (zwanymi dalej „priorytetami partnerstwa”). Priorytety partnerstwa potwierdzają przyświecający obu stronom cel, jakim jest sprostanie wspólnym wyzwaniom stojącym przed Unią i Egiptem, promowanie wspólnych interesów oraz zagwarantowanie długoterminowej stabilności i zrównoważonego rozwoju po obu stronach Morza Śródziemnego. Wspólne zaangażowanie na rzecz uniwersalnych wartości demokracji, praworządności i poszanowania praw człowieka nadal leży u podstaw priorytetów partnerstwa, co znajduje również odzwierciedlenie w wieloletnim programie indykatywnym UE–Egipt na lata 2021–2027.
- (2) Priorytety partnerstwa odzwierciedlają wspólne zobowiązanie Unii i Egiptu do zacieśnienia współpracy na rzecz wsparcia egipskiej „Wizji strategii zrównoważonego rozwoju na 2030 r.” oraz determinację Unii do wykorzystania tej wzmożonej dynamiki do wzmocnienia partnerstwa z południowym sąsiedztwem. W szczególności w konkluzjach Rady Europejskiej z 10–11 grudnia 2020 r. Unia uznała demokratyczne, stabilniejsze, bardziej ekologiczne i zamożniejsze południowe sąsiedztwo za priorytet strategiczny. W unijnym programie na rzecz regionu śródziemnomorskiego i powiązanym planie gospodarczo-inwestycyjnym dla południowych sąsiadów, które są zawarte we wspólnym komunikacie Komisji oraz wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 9 lutego 2021 r. pt. „Odnowione partnerstwo z południowym sąsiedztwem – nowy program na rzecz regionu śródziemnomorskiego”, przedstawiono cele Unii dotyczące osiągnięcia długoterminowej, trwałej odbudowy i odporności społeczno-gospodarczej oraz przyspieszenia dwójakiej transformacji – ekologicznej i cyfrowej – w regionie.
- (3) 17 marca 2024 r. Egipt i Unia wspólnie postanowiły przekształcić swoje stosunki w strategiczne i kompleksowe partnerstwo oparte na wartościach – sprawiedliwości, wzajemnym szacunku oraz zaufaniu – aby wzmocnić wspólną stabilność, pokój i dobrobyt.
- (4) Zgodnie z Priorytetami partnerstwa, Unia i Egipt są zobowiązane do zapewnienia rozliczalności, praworządności, pełnego poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności a także promowania demokracji, równości płci i równych szans jako konstytucyjnych praw wszystkich swoich obywateli. Zobowiązania te przyczyniają się do rozwoju partnerstwa oraz do zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego, dobrych rządów i stabilności społeczno-gospodarczej Egiptu. Wzmocnione i konstruktywne kontakty między Unią a Egiptem w ostatnim okresie umożliwiły pogłębiony dialog na temat kwestii związanych z prawami człowieka. W ramach układu o stowarzyszeniu podkomitet zajmujący się kwestiami politycznymi, prawami człowieka i demokracją oraz zagadnieniami międzynarodowymi i regionalnymi oraz Komitet Stowarzyszenia stanowią instytucjonalne platformy wymiany poglądów na temat szeregu kwestii związanych z prawami człowieka. Unia chciałaby kontynuować takie wymiany i je rozwijać. Stała przyszła poprawa sytuacji w zakresie praw człowieka w Egipcie w kluczowych obszarach związanych z prawami obywatelskimi, politycznymi, gospodarczymi i społecznymi oraz z podstawowymi wolnościami, którymi obydwa partnerzy regularnie zajmują się na forach dwustronnych i międzynarodowych, będzie mieć pozytywny wpływ na stosunki między Unią a Egiptem.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 18 czerwca 2025 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 23 czerwca 2025 r.

⁽²⁾ Dz.U. L 304 z 30.9.2004, s. 39.

- (5) Pomoc dla Egiptu jest finansowana głównie w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” (ISWMR – „Globalny wymiar Europy”), ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947⁽³⁾. Wstępny przydział środków Unii na rzecz Egiptu w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy” na pierwszy okres (2021–2024) wieloletniego programu indykatywnego Unia–Egipt wyniósł 240 mln EUR. Środki te uzupełniają bieżący portfel współpracy o wartości 1,3 mld EUR, a także inne środki wsparcia budżetowego i środki nadzwyczajne wprowadzone w odpowiedzi na pandemię COVID-19 i wojnę napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie, których wartość wynosi 307 mln EUR. Priorytety partnerstwa na lata 2021–2027 określono w wieloletnim programie indykatywnym UE–Egipt, przygotowanym w ścisłym porozumieniu ze wszystkimi zainteresowanymi stronami i obejmującym trzy szerokie obszary: (i) nowoczesną i zrównoważoną gospodarkę oraz rozwój społeczny; (ii) partnerstwo w dziedzinie polityki zagranicznej oraz (iii) zwiększenie stabilności. ISWMR – „Globalny wymiar Europy” zastępuje Europejski Instrument Sąsiedztwa, w ramach którego wysokość dwustronnej pomocy Unii dla Egiptu w latach 2014–2020 wyniosła 756 mln EUR.
- (6) Unia dostrzega kluczową rolę Egiptu w zapewnianiu bezpieczeństwa i stabilności w regionie i jest żywotnie zainteresowana niedopuszczeniem do krótkoterminowej niestabilności gospodarczej w tym kraju, która mogłaby mieć szersze konsekwencje i wywrzeć negatywny wpływ na sytuację geopolityczną. Terroryzm, przestępczość zorganizowana, np. przemyt ludzi, nielegalna migracja, dezinformacja i konflikty to wspólne zagrożenia dla wspólnego bezpieczeństwa i całej tkanki społecznej po obu stronach Morza Śródziemnego. Unia dostrzega wkład Egiptu w rozwiązywanie takich problemów. Ponadto jednym z najpilniejszych wyzwań, przed jakimi stoją kraje po obu stronach Morza Śródziemnego, jest bezpieczeństwo energetyczne. Współpraca energetyczna między Unią a Egiptem mogłaby nie tylko stanowić źródło dobrobytu gospodarczego dla regionu, lecz także poprawić bezpieczeństwo energetyczne poprzez dywersyfikację dostaw energii i zachęcanie do współpracy regionalnej. W związku z tym we wspólnym interesie Unii i Egiptu leży wzmocnienie współpracy w obszarach wskazanych w Priorytetach partnerstwa, w pełnej zgodności z prawem międzynarodowym, w tym prawami człowieka i międzynarodowym prawem humanitarnym, a także promowanie wspólnych interesów i stawianie czoła wspólnym wyzwaniom.
- (7) Pamiętając o globalnych i regionalnych wyzwaniach geopolitycznych, takich jak kryzys humanitarny w Strefie Gazy będący konsekwencją ataków terrorystycznych Hamasu na terytorium Izraela 7 października 2023 r., eskalacja napięć w Rogu Afryki, bezpieczeństwo żeglugi na Morzu Czerwonym, presja migracyjna w wyniku konfliktu w Sudanie, niepewna sytuacja w Syrii, niestabilna sytuacja w Libii i rola Egiptu jako kraju przyjmującego wielu uchodźców i migrantów, oraz o strategicznym znaczeniu Egiptu jako największego kraju w regionie i filaru stabilności na całym Bliskim Wschodzie, Unia zdecydowała się na strategiczne i kompleksowe partnerstwo z Egiptem, jak określono we wspólnej deklaracji Unii i Egiptu podpisanej w Kairze 17 marca 2024 r. (zwanej dalej „wspólną deklaracją”).
- (8) Celem strategicznego i kompleksowego partnerstwa z Egiptem jest podniesienie stosunków politycznych Unii i Egiptu do rangi partnerstwa strategicznego i umożliwienie Egiptowi odgrywania jego kluczowej roli, jaką jest zapewnienie stabilności w regionie, na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej. Partnerstwo to ma przyczynić się do wsparcia odporności makroekonomicznej Egiptu i umożliwić wdrożenie ambitnych reform społeczno-gospodarczych w sposób, który uzupełni i wzmocni proces reform przewidziany w programie Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) dla Egiptu. Jak wskazano we wspólnej deklaracji, strategiczne i kompleksowe partnerstwo będzie dotyczyło szerokiego zbioru środków z zakresu polityki skupionych wokół sześciu filarów interwencji, a mianowicie: stosunków politycznych, stabilności gospodarczej, inwestycji i handlu, migracji, współpracy w zakresie bezpieczeństwa i ścigania przestępstw, demografii i kapitału ludzkiego. Strategiczne i kompleksowe partnerstwo należy rozwijać zgodnie z inicjatywami na szczeblu Unii i państw członkowskich.
- (9) Podstawą strategicznego i kompleksowego partnerstwa jest pakiet finansowy w wysokości 7,4 mld EUR, składający się z krótko- i długoterminowego wsparcia na rzecz programu reform makrofinansowych i społeczno-ekonomicznych, a także zwiększone kwoty dostępne na wsparcie inwestycji w Egipcie oraz wsparcie ukierunkowane na realizację poszczególnych priorytetów strategicznych, które obejmują m.in. energię ze źródeł odnawialnych i migrację. Częścią pakietu wsparcia jest unijny pakiet pomocy makrofinansowej w wysokości do 5 mld EUR w formie pożyczek, składający się z dwóch operacji pomocy makrofinansowej, operacji krótkoterminowej o maksymalnej kwocie 1 mld EUR oraz operacji średnioterminowej o maksymalnej kwocie 4 mld EUR. Ów pakiet finansowy obejmuje również instrumenty finansowe, takie jak gwarancje i instrumenty łączone, których celem jest mobilizacja inwestycji publicznych i prywatnych, aby wygenerować znaczące nowe inwestycje o pozytywnych skutkach gospodarczych z korzyścią dla wszystkich Egipcjan. Uzupełnieniem będą programy wspierające konkretne priorytety w ramach strategicznego i kompleksowego partnerstwa poprzez pojedyncze projekty i pomoc techniczną wdrażane w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy”.

(³) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (10) Egipt stoi w obliczu poważnych wyzwań mających wpływ na jego sytuację makrofiskalną, która znacznie się pogorszyła w ostatnich miesiącach w związku z nasileniem się presji zewnętrznych i dalszym wzrostem długu publicznego, przy czym wciąż istnieje znaczne ryzyko pogorszenia perspektyw gospodarczych. Skutki rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie oraz napięć geopolitycznych i konfliktów na Bliskim Wschodzie doprowadziły do przedłużającego się odpływu kapitału i mniejszych wpływów w walutach obcych, zwłaszcza ze względu na gwałtowny spadek dochodów z turystyki, z Kanału Sueskiego i produkcji gazu z powodu utraty części zaufania przez zagranicznych inwestorów. Jest to szczególnie poważne wyzwanie ze względu na trudną sytuację budżetową Egiptu, która charakteryzuje się trwałymi deficytami budżetowymi oraz wysokimi i stale rosnącymi wskaźnikami zadłużenia do PKB. Mimo trudnej sytuacji zewnętrznej w 2024 r. Egipt był w stanie wdrożyć reformy, takie jak ujednolicenie kursów walutowych i postępy w zaostrzeniu polityki pieniężnej, aby pomóc w utrzymaniu swej stabilności makroekonomicznej.
- (11) MFW od 2016 r. wspiera sytuację gospodarczą i finansową Egiptu w ramach szeregu programów. Są to trzyletni Instrument Rozszerzonego Wsparcia Finansowego w wysokości 12 mld USD przyjęty w 2016 r., nadzwyczajna pomoc finansowa w ramach Instrumentu Szybkiego Finansowania w wysokości 2,8 mld USD przyjętego w 2020 r., jednoroczna promesa kredytowa w wysokości 5,2 mld USD przyjęta w 2020 r. oraz czteroletni Instrument Rozszerzonego Wsparcia Finansowego w wysokości 3 mld USD przyjęty w 2022 r. i zwiększony do 8 mld USD w 2024 r. Egipt podjął znaczne wysiłki na rzecz reform w pierwszej części swojej współpracy z MFW w latach 2016–2021. Reformy obejmowały znaczną dewaluację waluty, której towarzyszyły reformy polityki pieniężnej koncentrujące się na korytarzu celu inflacyjnego. Reformie dopłat do paliw towarzyszyło znaczące wzmocnienie systemu ukierunkowanych transferów socjalnych. Zarządzanie finansami publicznymi zostało wzmocnione dzięki opracowaniu średnioterminowych strategii zarządzania dochodami i długiem. Władze egipskie rozpoczęły też usprawnianie zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi.
- (12) Po przyjęciu kolejnego programu MFW w grudniu 2022 r. postępy w reformach były mniej zauważalne, mimo że Egipt podjął kroki w celu stworzenia równych warunków działania przedsiębiorstw publicznym i prywatnym za pomocą ustawy o zniesieniu przywilejów podatkowych przedsiębiorstw państwowych, choć z uwzględnieniem wyjątków ze względów bezpieczeństwa narodowego, oraz dzięki przyjęciu polityki w zakresie własności państwowej, mającej na celu zmniejszenie obecności państwa w gospodarce, która pozostaje duża i ma zakłócający wpływ, pomimo osiągniętych niedawno ograniczonych postępów; polityka ta precyzuje też, kiedy dalsze zaangażowanie państwa w niektórych sektorach strategicznych jest uzasadnione. Egipt nie wywiązał się jednak ze swojego zobowiązania do trwałego uwolnienia kursu swojej waluty w 2023 r., co doprowadziło do w znacznej mierze stabilnego oficjalnego kursu wymiany i dużego równoległego rynku walutowego ze znacznie niższym i bardzo zmiennym kursem walutowym. Rozdrobnienie to silnie odbiło się na inwestycjach zagranicznych i krajowej działalności gospodarczej.
- (13) Egipt wznowił współpracę z MFW na początku 2024 r., a 6 marca 2024 r. zawarł z tą instytucją porozumienie na szczeblu roboczym w sprawie odnowionego programu rozszerzonego wsparcia finansowego, którego skalę zwiększono do 8 mld USD. Nowy program został przyjęty decyzją Rady Wykonawczej MFW 29 marca 2024 r. i ma na celu uwzględnienie następujących dziedzin: (i) realne uwolnienie kursu walutowego; (ii) trwałe zaostrzenie polityki pieniężnej; (iii) konsolidacja fiskalna w celu zachowania zdolności obsługi zadłużenia; (iv) nowe ramy ograniczenia wydatków na infrastrukturę; (v) zapewnienie odpowiedniego poziomu wydatków socjalnych w celu ochrony słabszych grup społecznych, w tym przed wzrostem kosztów utrzymania i cen energii; oraz (vi) wdrażanie polityki i reform dotyczących własności państwowej w celu zapewnienia równych warunków działania z myślą o promowaniu rozwoju sektora prywatnego w gospodarce. Jednocześnie z podpisaniem porozumienia na szczeblu roboczym Egipt wprowadził również uwolnienie kursu walutowego i podwyższył znacznie podstawową stopę procentową banku centralnego – o 600 punktów bazowych, zgodnie z priorytetami wskazanymi w programie MFW. W grudniu 2024 r. osiągnięto porozumienie na szczeblu roboczym w sprawie czwartego przeglądu egipskiego programu reform gospodarczych, a Rada Wykonawcza MFW zakończyła przegląd w marcu 2025 r.
- (14) W świetle pogarszającej się sytuacji gospodarczej i perspektyw gospodarczych, na których odbija się ujemnie znaczne ryzyko związane z trwającymi wstrząsami zewnętrznymi, 12 marca 2024 r. Egipt zwrócił się do Unii o uzupełniającą pomoc makrofinansową.
- (15) Jako że Egipt jest objęty europejską polityką sąsiedztwa, należy go uznać za państwo kwalifikujące się do otrzymania pomocy makrofinansowej z Unii.
- (16) Unijna pomoc makrofinansowa powinna stanowić instrument stosowany w sytuacjach wyjątkowych, mający formę niewiązanego i nieukierunkowanego wsparcia bilansu płatniczego, służący zaspokojeniu pilnych potrzeb Egiptu w zakresie finansowania zewnętrznego; pomoc ta powinna także stanowić podstawę realizacji programu dotyczącego polityki obejmującego solidne środki dostosowawcze i środki w zakresie reformy strukturalnej, które mają poprawić pozycję bilansu płatniczego Egiptu.

- (17) Biorąc pod uwagę fakt, że w bilansie płatniczym Egiptu utrzymuje się znaczna pozostająca do pokrycia luka w finansowaniu zewnętrznym, przekraczająca zasoby udostępnione przez MFW i inne instytucje wielostronne oraz partnerów regionalnych, unijną pomoc makrofinansową, która ma zostać przyznana Egiptowi, w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach uznaje się za właściwą odpowiedź na wystosowany do Unii wniosek Egiptu o wsparcie stabilizacji gospodarczej tego kraju w powiązaniu z programem MFW. Unijny pakiet pomocy makrofinansowej w wysokości 5 mld EUR, w tym pomoc makrofinansowa w kwocie do 4 mld EUR przewidziana w niniejszej decyzji, ma stanowić wsparcie na rzecz stabilizacji gospodarczej i programu reform strukturalnych Egiptu, ponieważ uzupełniałby środki udostępnione w ramach programu MFW. Pierwszą część pakietu – pożyczkę w ramach pomocy makrofinansowej w wysokości 1 mld EUR – wypłacono w grudniu 2024 r. po pozytywnej ocenie Komisji.
- (18) Celem unijnej pomocy makrofinansowej powinno być wspieranie przywrócenia w Egipcie trwałego finansowania zewnętrznego, a tym samym wsparcie jego rozwoju gospodarczego i społecznego. Udzielenie Egiptowi pomocy makrofinansowej przez Unię, równoznaczne ze wspieraniem stabilności i dobrobytu w jej sąsiedztwie, może również przyczynić się do wzrostu gospodarczego i odporności gospodarczej samej Unii.
- (19) Ustalenie kwoty unijnej pomocy makrofinansowej powinno opierać się na kompleksowej ocenie ilościowej pozostających do zaspokojenia potrzeb Egiptu w zakresie finansowania zewnętrznego oraz powinno uwzględniać zdolność Egiptu do finansowania się z własnych zasobów, w szczególności z rezerw międzynarodowych, którymi dysponuje. Unijna pomoc makrofinansowa stanowi część wspólnego wysiłku międzynarodowego, skutecznie uzupełniając programy i środki udostępniane przez MFW i Bank Światowy. Przy ustalaniu kwoty udzielanej pomocy należy uwzględnić również spodziewane wkłady finansowe ze strony wielostronnych darczyńców oraz potrzebę zapewnienia sprawiedliwego podziału obciążenia między Unią a innymi darczyńcami, a także wcześniej uruchomione środki w ramach innych unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego w Egipcie oraz wartość dodaną ogólnego zaangażowania Unii w Egipcie.
- (20) Komisja powinna zapewnić zgodność prawną i merytoryczną unijnej pomocy makrofinansowej z głównymi zasadami i celami w różnych obszarach działań zewnętrznych, ze środkami podejmowanymi w odniesieniu do tych obszarów oraz z innymi odpowiednimi strategiami politycznymi Unii i jej wartościami, takimi jak demokracja, prawa człowieka i praworządność.
- (21) Pomoc makrofinansowa Unii powinna wspierać jej politykę zewnętrzną dotyczącą Egiptu. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) powinny ściśle współpracować przez cały okres przeprowadzania operacji pomocy makrofinansowej w celu koordynowania polityki zewnętrznej Unii i zapewnienia spójności tej polityki.
- (22) Unijna pomoc makrofinansowa powinna wspierać zaangażowanie Egiptu w promowanie wartości podzielanych przez to państwo i Unię, w tym demokracji, praworządności, dobrych rządów, poszanowania praw człowieka, zrównoważonego rozwoju i ograniczania ubóstwa, a także jego zaangażowanie w przestrzeganie zasad otwartego, opartego na zasadach i uczciwego handlu.
- (23) Warunkiem wstępnym przyznania Egiptowi unijnej pomocy makrofinansowej powinno być kontynuowanie przez Egipt konkretnych, wiarygodnych i wymiernych działań prowadzących do zapewnienia poszanowania skutecznych mechanizmów demokratycznych, obejmujących wielopartyjny system parlamentarny, praworządności oraz zagwarantowania przestrzegania praw człowieka. Ponadto cele szczególne unijnej pomocy makrofinansowej powinny polegać na zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi, zarządzania sektorem finansowym w Egipcie i nadzoru nad tym sektorem, oraz powinny wspierać reformy strukturalne mające na celu wsparcie trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego, tworzenie godnych miejsc pracy i konsolidację fiskalną. Komisja i ESDZ powinny regularnie monitorować spełnienie tego warunku wstępnego, jak i realizację tych celów szczególnych.

- (24) Powiązanie unijnej pomocy makrofinansowej z prowadzonym przez MFW programem wypłaty środków, wraz z solidnymi ramami makrobudżetowymi i rygorystyczną analizą zdolności obsługi zadłużenia, daje gwarancje co do zdolności Egiptu do spłaty zadłużenia. Ponadto w celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii związanych z unijną pomocą makrofinansową Egipt powinien wprowadzić stosowne środki w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą oraz w zakresie ich zwalczania. Niezbędne jest przejrzyste zarządzanie środkami finansowymi przydzielonymi w ramach unijnej pomocy makrofinansowej. Co więcej, umowa pożyczki, która ma zostać zawarta między Komisją a władzami Egiptu, powinna zawierać postanowienia upoważniające Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽⁴⁾ i rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽⁵⁾, Komisję i Trybunał Obrachunkowy do przeprowadzania kontroli, a Prokuraturę Europejską do wykonywania jej uprawnień w odniesieniu do udzielenia unijnej pomocy makrofinansowej w okresie, na jaki pomoc ta została udostępniona, oraz po okresie udostępnienia tej pomocy.
- (25) Wypłata unijnej pomocy makrofinansowej pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień Parlamentu Europejskiego i Rady jako władzy budżetowej.
- (26) Wymagane kwoty rezerwy na pomoc makrofinansową w formie pożyczek powinny odpowiadać środkom budżetowym przewidzianym w wieloletnich ramach finansowych.
- (27) Unijną pomocą makrofinansową powinna zarządzać Komisja. Aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie możliwość śledzenia wykonania niniejszej decyzji, Komisja powinna regularnie informować wspomniane instytucje o rozwoju sytuacji w związku z pomocą i udostępniać im odpowiednie dokumenty.
- (28) Roczne sprawozdanie z wykonania niniejszej decyzji powinno zawierać informacje na temat konkretnych, wymiernych i wiarygodnych działań podejmowanych przez Egipt w celu zapewnienia skutecznego poszanowania mechanizmów demokratycznych, obejmujących wielopartyjny system parlamentarny, praworządności oraz przestrzeganie praw człowieka.
- (29) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej decyzji należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁶⁾.
- (30) Pomoc makrofinansowa Unii powinna podlegać warunkom dotyczącym polityki gospodarczej, które mają zostać określone w protokole ustaleń. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania i ze względu na skuteczność Komisja powinna być uprawniona do negocjowania tych warunków z władzami Egiptu pod nadzorem komitetu przedstawicieli państw członkowskich zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 procedura doradcza powinna, co do zasady, mieć zastosowanie we wszystkich przypadkach innych niż te określone w tym rozporządzeniu. Mając na uwadze potencjalnie znaczący wpływ pomocy w kwocie większej niż 90 mln EUR, w odniesieniu do operacji powyżej tej kwoty należy stosować procedurę sprawdzającą określoną w rozporządzeniu (UE) nr 182/2011. Mając na uwadze kwotę unijnej pomocy makrofinansowej dla Egiptu, w odniesieniu do przyjęcia protokołu ustaleń oraz do każdego obniżenia, zawieszenia lub anulowania tej pomocy powinna mieć zastosowanie procedura sprawdzająca.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (31) Ponieważ cel niniejszej decyzji, mianowicie zaspokojenie zewnętrznych potrzeb finansowych Egiptu, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (32) Aby umożliwić szybkie udzielenie Egiptowi pomocy makrofinansowej, niniejsza decyzja powinna wejść w życie następnego dnia po jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia udostępnia Egiptowi pomoc makrofinansową w formie pożyczek w maksymalnej kwocie 4 mld EUR (zwaną dalej „unijną pomocą makrofinansową”) w celu wsparcia stabilizacji gospodarczej i programu znaczących reform w Egipcie. Przekazanie unijnej pomocy makrofinansowej następuje pod warunkiem przyjęcia przez Parlament Europejski i Radę budżetu Unii na dany rok. Unijna pomoc makrofinansowa przyczynia się do pokrycia potrzeb Egiptu w zakresie bilansu płatniczego określonych w programie MFW.
 2. W celu sfinansowania unijnej pomocy makrofinansowej upoważnia się Komisję do pożyczania w imieniu Unii niezbędnych środków na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych i do ich dalszego pożyczania Egiptowi.
 3. Udostępnianiem pomocy makrofinansowej Unii zarządza Komisja w sposób spójny z umowami lub ustaleniami zawartymi między MFW a Egiptem oraz z głównymi zasadami i celami reform gospodarczych określonymi w układzie o stowarzyszeniu.
- Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Radę o postępach w udzielaniu unijnej pomocy makrofinansowej, w tym o wypłacie tej pomocy, i w odpowiednim czasie przekazuje tym instytucjom odpowiednie dokumenty.
4. Unijna pomoc makrofinansowa udostępniana jest na okres dwóch i pół roku, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń, o którym mowa w art. 3 ust. 1.
 5. Jeżeli w okresie wypłacania unijnej pomocy makrofinansowej potrzeby finansowe Egiptu znacznie się zmniejszą w stosunku do pierwotnych założeń, Komisja – działając zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 7 ust. 2 – obniża wysokość takiej pomocy, zawiesza ją lub ją anuluje.

Artykuł 2

1. Warunkiem wstępnym przyznania unijnej pomocy makrofinansowej jest kontynuowanie przez Egipt konkretnych i wiarygodnych działań prowadzących do zapewnienia poszanowania skutecznych mechanizmów demokratycznych, obejmujących wielopartyjny system parlamentarny, praworządności oraz zagwarantowania przestrzegania praw człowieka.
2. Komisja i ESDZ monitorują wypełnienie warunku wstępnego określonego w ust. 1 przez cały okres trwania pomocy makrofinansowej Unii.
3. Ust. 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się zgodnie z decyzją Rady 2010/427/UE⁽⁷⁾.

⁽⁷⁾ Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

Artykuł 3

1. Komisja, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 7 ust. 2, uzgadnia z władzami Egiptu jasno określone warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe – koncentrując się na reformach strukturalnych i zdrowych finansach publicznych – którym ma podlegać unijna pomoc makrofinansowa. Te warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe są określone w protokole ustaleń wraz z harmonogram ich spełnienia. Warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe określone w protokole ustaleń muszą być zgodne z umowami lub ustaleniami, o których mowa w art. 1 ust. 3, w tym z programami w zakresie dostosowań makroekonomicznych i reform strukturalnych realizowanymi przez Egipt przy wsparciu ze strony MFW.
2. Warunki dotyczące polityki gospodarczej i warunki finansowe, o których mowa w ust. 1, mają w szczególności służyć zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi w Egipcie, w tym w odniesieniu do wykorzystania unijnej pomocy makrofinansowej. Podczas opracowywania środków z zakresu polityki uwzględnia się również należycie postępy we wzajemnym otwieraniu rynku, w tym dla małych i średnich przedsiębiorstw, rozwój opartego na zasadach i uczciwego handlu, zrównoważony rozwój, dobre rządy oraz inne priorytety w kontekście unijnej polityki zewnętrznej. Komisja regularnie monitoruje postępy Egiptu w osiągnięciu tych celów.
3. Szczegółowe warunki finansowe unijnej pomocy makrofinansowej określa umowa pożyczki, która ma zostać zawarta między Komisją a władzami Egiptu zgodnie z art. 223 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 ⁽⁸⁾ (zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym”).
4. Komisja ocenia w regularnych odstępach czasu, czy warunki, o których mowa w art. 4 ust. 3 akapit pierwszy, pozostają spełnione, w tym czy polityka gospodarcza Egiptu jest zgodna z celami unijnej pomocy makrofinansowej. Na potrzeby tej oceny Komisja działa w ścisłej współpracy z MFW i Bankiem Światowym oraz – jeżeli jest to konieczne – z Parlamentem Europejskim i Radą.

Artykuł 4

1. Unijna pomoc makrofinansowa wypłacana jest przez Komisję w transzach, pod warunkiem spełnienia warunków, o których mowa w ust. 3 akapit pierwszy. Wysokość każdej z tych transzy określa się w protokole ustaleń. Transza może być wypłacona jednorazowo albo w kilku ratach.
2. Kwoty pomocy makrofinansowej Unii udzielanej w formie pożyczek są zabezpieczane, jeżeli jest to wymagane, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/947.
3. O przekazaniu transz decyduje Komisja, o ile spełnione zostały następujące warunki:
 - a) warunek wstępny określony w art. 2 ust. 1;
 - b) udokumentowane stałe i zadowalające postępy we wdrażaniu programu dotyczącego polityki, obejmującego solidne środki dostosowawcze oraz środki w zakresie reformy strukturalnej wspierane przez inne niż ostrożnościowe rozwiązania MFW w zakresie udzielania pożyczek; oraz
 - c) zadowalająca realizacja polityki gospodarczej oraz warunków finansowych uzgodnionych w protokole ustaleń.

Przekazanie drugiej transzy następuje co do zasady nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia przekazania pierwszej transzy. Przekazanie trzeciej transzy następuje co do zasady nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia przekazania drugiej transzy.

4. W przypadku gdy warunki określone w ust. 3 akapit pierwszy nie zostały spełnione, Komisja tymczasowo zawiesza lub anuluje wypłatę unijnej pomocy makrofinansowej. W takich przypadkach Komisja bezzwłocznie informuje Parlament Europejski i Radę o przyczynach zawieszenia lub anulowania.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509 z 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

5. Unijna pomoc makrofinansowa jest wypłacana bankowi centralnemu Egiptu. Bank centralny Egiptu może przekazać środki finansowe Unii ministerstwu finansów Egiptu jako beneficjentowi końcowemu, z zastrzeżeniem postanowień protokołu ustaleń, w tym potwierdzenia pozostających do zaspokojenia potrzeb budżetowych w zakresie finansowania.

Artykuł 5

1. W celu sfinansowania pomocy makrofinansowej Unii w formie pożyczek Komisja jest upoważniona, w imieniu Unii, do pożyczania niezbędnych środków finansowych na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych zgodnie z art. 224 rozporządzenia finansowego.
2. Komisja zawiera umowę pożyczki, o której mowa w art. 3 ust. 3, w odniesieniu do kwoty, o której mowa w art. 1. W umowie pożyczki określa się okres, na jaki zostaje udostępniona pomoc, oraz szczegółowe warunki unijnej pomocy makrofinansowej, w tym w odniesieniu do systemów kontroli wewnętrznej. Egipt spłaci pożyczkę, której udziela się na warunkach umożliwiających jej spłatę w długim okresie i przewidujących możliwość okresu karencji. Maksymalny okres pożyczki wynosi 35 lat.
3. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o rozwoju sytuacji w zakresie operacji, o których mowa w ust. 2.

Artykuł 6

1. Unijnej pomocy makrofinansowej udziela się zgodnie z rozporządzeniem finansowym.
2. Unijna pomoc makrofinansowa podlega wdrażaniu w ramach zarządzania bezpośredniego.
3. Przed wdrożeniem unijnej pomocy makrofinansowej Komisja ocenia – w drodze oceny operacyjnej – prawidłowość stosowanych przez Egipt uregulowań finansowych, procedur administracyjnych oraz wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów kontroli, które są istotne dla tej pomocy.

Artykuł 7

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 8

1. Do 30 czerwca każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat wykonania niniejszej decyzji w poprzednim roku, zawierające ocenę takiego wykonania. Sprawozdanie to zawiera:
 - a) analizę postępów poczynionych w realizacji unijnej pomocy makrofinansowej;
 - b) ocenę sytuacji gospodarczej Egiptu i jego perspektyw gospodarczych, a także ocenę postępów poczynionych we wdrażaniu środków z zakresu polityki, o których mowa w art. 3 ust. 1;
 - c) informacje o związku pomiędzy polityką gospodarczą a warunkami finansowymi określonymi w protokole ustaleń, o bieżących wynikach gospodarczych i fiskalnych Egiptu oraz o decyzjach Komisji dotyczących przekazania transz unijnej pomocy makrofinansowej, a jednocześnie nakreśla się w nim konkretne i wiarygodne kroki podejmowane na rzecz poszanowania mechanizmów demokratycznych i praworządności oraz zagwarantowania praw człowieka.
2. Nie później niż dwa lata po upływie okresu, na jaki została udostępniona pomoc, o którym mowa w art. 1 ust. 4, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny *ex post*, zawierające ocenę rezultatów i efektywności ukończonych działań w ramach unijnej pomocy makrofinansowej oraz zakresu, w jakim przyczyniły się one do osiągnięcia celów tej pomocy.

Artykuł 9

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 24 czerwca 2025 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodniczący

A. SZŁAPKA